

6. krajská protidrogová konference, Měříň 1.-3.12.2008

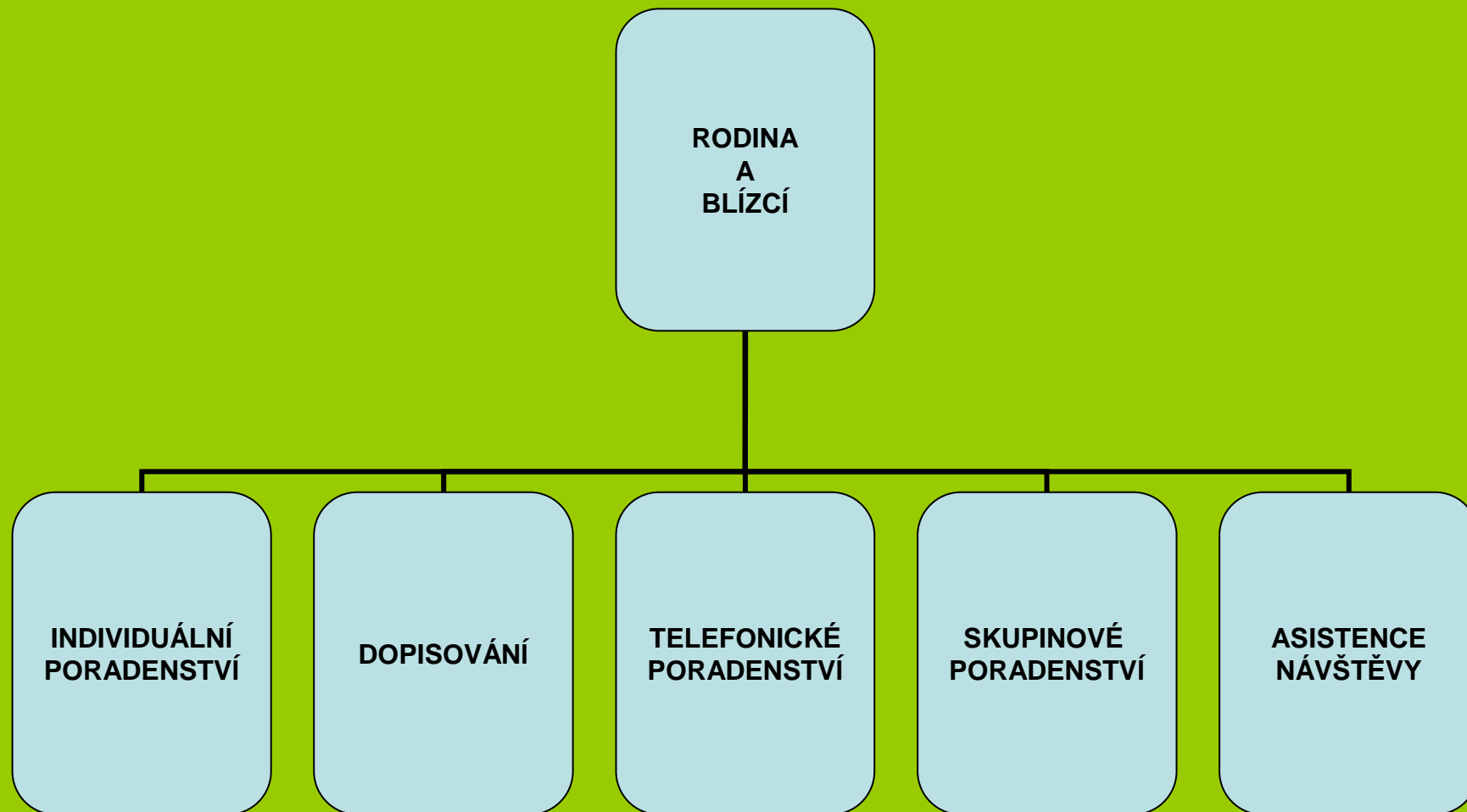
Práce s rodinnými příslušníky a osobami blízkými klientů

Mgr. Libor Graclík
Drogové služby ve vězení
Sdružení Podané ruce, o.s.
Francouzská 36, BRNO 602 00
Tel: 545 247 542
E-mail: vezeni@podaneruce.cz

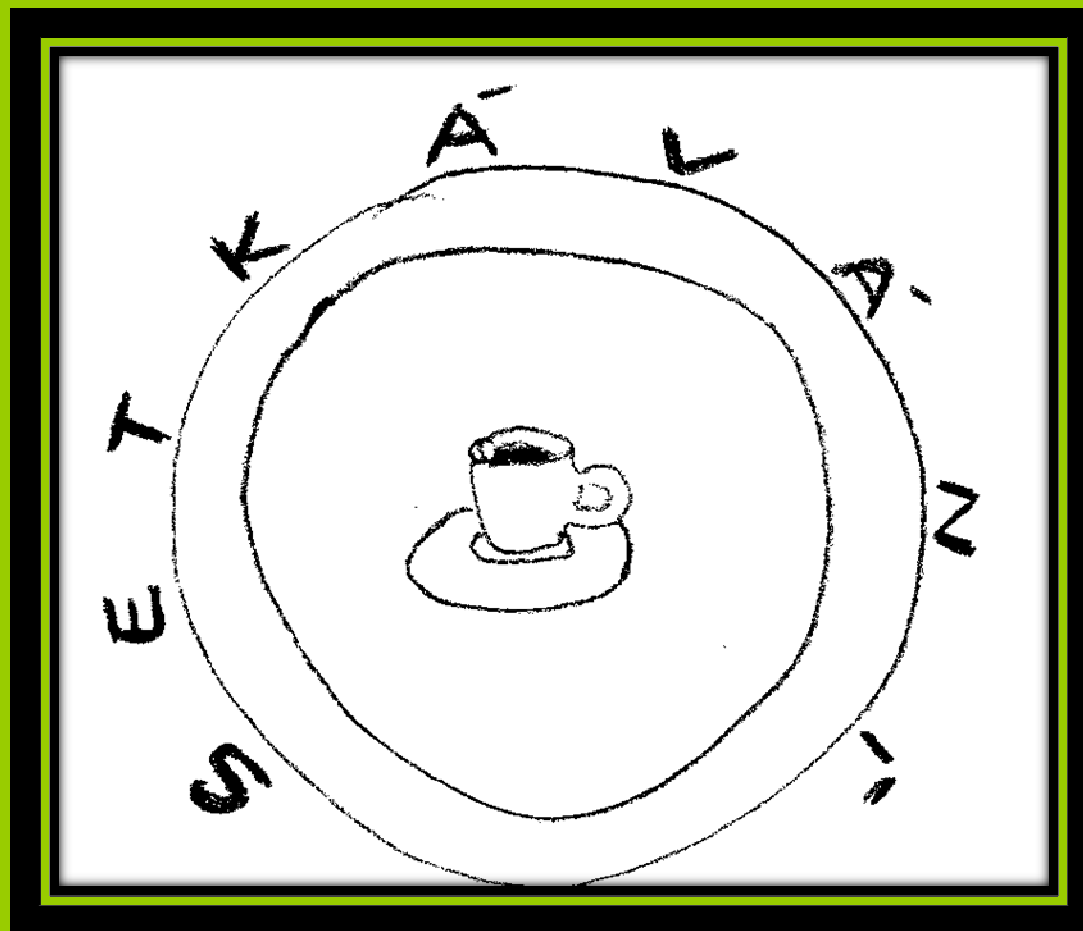
PROČ PRACOVAT S RODINNÝMI PŘÍSLUŠNÍKY

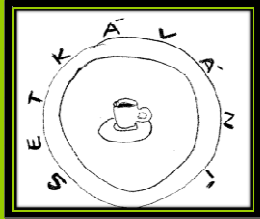
- Rodina neví, co se děje ve vězení
- Klient neví, co se děje doma
- Je přerušena komunikace klient - rodina
- Rodina fakticky vyloučila klienta ze současného života rodiny
- Rodina i klient chce pomoci a zároveň se chce chránit
- Důvěra byla velmi oslabena na obou stranách
- Rodina se vyvíjí a klient stagnuje, klient se vyvíjí, ale rodina stagnuje

Formy spolupráce

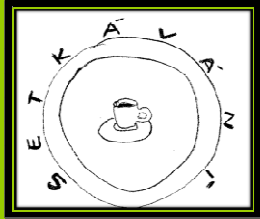
**SKUPINY PRO RODINNÉ
PŘÍSLUŠNÍKY A OSOBY BLÍZKÉ LIDEM V KONFLIKTU SE ZÁKONEM**

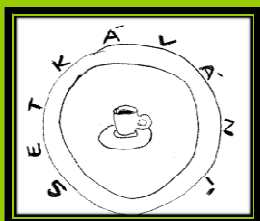
CÍLOVÁ SKUPINA

- Lidé ohroženi sekundární sociální vyloučeností (dvojí ohrožení: od blízkého, od společnosti)
- Lidé, kteří věděli o problémech svého blízkého, ale nedokázali je řešit
- Lidé, kteří již vyhledali odbornou pomoc, ale chybí jim sociální kontakt
- Lidé, kteří očekávají návrat svého blízkého z vězení

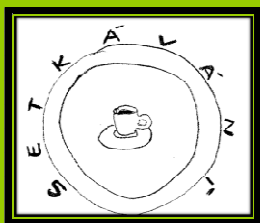
FILOSOFIE SKUPINY

- „sdělená starost, poloviční starost, sdílená radost, dvojnásobná radost“
- zmírnit pocit odcizení a izolace
- sdílení zkušeností
- uvolnění nahromaděných emocí v podpůrné a chápatící atmosféře
- výměna informací

PRAVIDLA SETKÁVÁNÍ

- každý má právo se **vyjádřit k projednávanému tématu skupiny**
- účast je **otevřená a dobrovolná**
- **spoluodpovědnost** za průběh setkání svou **vlastní aktivitou**
- skupina se schází **jednou měsíčně** a za účast se **neplatí žádný poplatek**
- informace, sdělené na skupině jsou **důvěrné**
- **ANONIMITA** - účastníci si v průběhu skupiny **vykají a oslovují se křestním jménem**
- **není dovoleno žádné slovní, emocionální ani fyzické napadání**
- skupina **nenahrazuje** jinou odbornou **psychologickou ani psychiatrickou či jinou lékařskou péči**
- ze skupiny se pořizuje písemný záznam, ve formě krátké zprávy, který je přístupný na webu **wezeni.cz, povystupu.cz**
- vedoucí skupiny pracují **pod odbornou supervizí**
- **respekt**

SLOŽENÍ SKUPINY

Muži 4

Ženy 20

Otcové 2

Matky 12

Partneři 2

Přítelkyně 5

Babička 1

Sestra 1

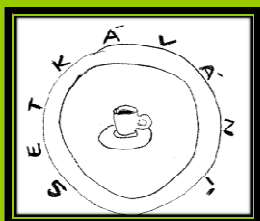
Neteř 1

Celkově oslovených

38

Účast na jedné skupině:

min. 2 - max. 8

STRUKTURA

KAŽDÉ PRVNÍ ÚTERÝ V MĚSÍCI 16:30 – 18:30

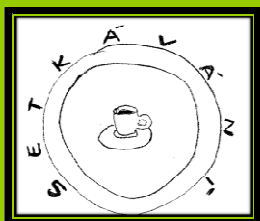
15 min. káva a čaj - občerstvení

Představení + pravidla

Téma dne / výběr aktuálních problémů

Závěr

Rozloučení 15 min.

INZERCE

- Letáky
- Dopisy
- SMS
- Web WWW.WEZENI.CZ
WWW.POVYSTUPU.CZ

VÝSTUP Z VĚZENÍ

Pro člověka ve vězení je to okamžik očekávaný s nadějí a často s velkými obavami, zda to venku zvládne. Člověk má chát začít znovu, na druhou stranu ho to táhne ke starým známým. Začíná na místě, kde před trestem skončil. Plány, které si připravoval ve vězení se potkávají s realitou a často jsou upravovány a poznávaný. Pro blízké osoby je výstup složitá situace, se kterou je potřeba se vyrovnat. Důvěra, kterou si u partnerů a rodiny člověk ve vězení získal je podrobena zkoušce realitou.

- Člověk, který vychází z vazby jde na svobodu s nejistotou, není ukončeno vyšetřování, není rozhodnuto o výši a způsobu trestu (podmíněný / nepodmíněný)
- Člověk vychází na svobodu s nejistotou, zda bude přijat zpět do rodiny, společnosti
- v případě podmíněného propuštění, může být člověku uložena povinnost dohledu probačního úředníka, nebo ochranné léčky a povinnost splácení dluhů za výkon trestu, soudní výlohy
- Člověk může mít obavy z kontaktu s úřady a zaměstnavateli, kde mu může být připomínána jeho minulost
- výstup z vězení může být spojen také s obavami z „oceňování“, že je pozat od lidí přichází a co má za sebou – cejch kriminálního

KDE JE MOŽNÉ HLEDAT PODPORU A POMOC?

Poradna pro rodinné příslušníky a osoby blízké lidem ve vězení v rámci projektu Drogové služby ve vězení Sdružení Podané ruce

- sociální poradenství – právní právní pomoc
- individuální poradenství – pravidelná setkání s pracovníkem poradny
- skupinové poradenství – možnost sdílet Vaše problémy s dalšími lidmi v podobné situaci (poradenství, sdílení, pochopení)

Sdružení
Podaná ruce
Sdružení Podané ruce
Drogové služby ve vězení

Francozská 36
Brno 602 00

Tel: +420 545 247 542, 777 916 262
E-mail: vezeni@podaneruce.cz
www.podaneruce.cz/vezeni

Konzultační hodiny
PO-PÁ : 9–17 po předchozí tel. domluvě

INFORMACE PRO RODINNÉ PŘÍSLUŠNÍKY A BLÍZKÉ OSOBY UVEZNEŇENÝCH OSOB

„Naše dcera je několik let drogově závislá. Díky této závislosti se rozbily rodinné vazby a ona odešla z domova. Návštěvy byly jen zřídka a většinou skončily hádkami a výčitkami.“

„Přišel první dopis a pozvánka na návštěvu do vazební věznice. Pocity byly strašné. Strach, lítost, vztek, hanba. Stát před branou věznice bylo strašně ponižující. Vždy jsme si mysleli, že sem se dostanou jen ti nejhorší z nejhorších, a najednou je tu naše dítě. Hrozný. Snažte se situaci pochopit, ale nejde to.“

(Z dopisu rodičů drogově závislé Karly, která po pěti letech učezení prvního záchvatu na vazbě)

UVEZNĚNÍ

Pro rodinu, partnery a blízké je izolace mnohdy prvním okamžikem, kdy může zažít relativní klid od atak, kterým byli vystaveni ze strany drogově závislého. Nejsou výjimkou vztahy, kdy závislý „terrorizoval“ své blízké, okrádal vlastní rodinu, byl nevyzpytatelný ve svém chování. Uvězněním nastává také čas, kdy rodina může po dlouhé době vydechnout a uvolnat myšlenky.

VAZBA

„V okamžiku, kdy se člověk dostane do vězení, si uvědomí co všechno ho tam dostalo, říká si, co by bylo, kdyby neudělal to a to, nešel tam a tam, mohl být klidně doma. Má strašný strach z toho, jak se k této situaci postaví jeho rodina a blízcí, které má venku. Jeho pocity jsou lítost, strach, nejistota, vztek a naprostá beznoc. Jeho předchozí život se z minuty na minutu omezil na úplné minimum.“

(z dopisu Katky rodičům)

- náhlý přechod z normálního života do malého uzavřeného prostoru 23 hod. denně + 1 hod. vycházkový dvůr
- člověk je nucen vyjít s lidmi na cele, které si sám nevybírá
- člověk má omezený přísun informací (TV, radio, tisk)
- člověk žije v neustálé nejistotě z výše trestu a průběhu vyšetřování

VYKON TRESTU ODNETÍ SVOBODY

- pobyt je volnější než na vazbě, člověk je umístěn na odděle (20 – 70 lidí)
- do určité míry má člověk jistotu ohledně délky trestu
- hlavou se mu honí myšlenky na rodinu, přátele a blízké a plně si uvědomu své odločení

KOMUNIKACE

„Během doby, kdy byla zatčena a uvězněna, se naše vztahy zlepšily. Už spolu mluvíme. Je z ní člověk, který naslouchá a reaguje na argumenty. Třeba jednou budeme žít normálně. Snad.“

(z dopisu rodičů Katky)

To, jak se člověk chová na svobodě ke svým blízkým, ovlivňuje vztahy v rodině po dobu jeho pobytu ve vězení (minimálně z počátku). Z pohledu člověka, který je ve vězení, jsou jeho blízcí jediní, kteří mu mohou pomoci.

Často je pro partnery a rodinu nepředstavitelné, v jakém prostředí se lidé ve vězení nacházejí, o čem přemýšlí, co dělají

odlišné vnímání plynutí času – čas ve vězení běží mnohonásobně pomaleji než venku, čekání na dopis představuje pro vězně „věčnost“

nedostatek podnětů – pro člověka ve vězení je dopis od blízkých mnohdy jediný pozitivní okamžik dne, na který celý den čeká

strach ze ztráty blízkých – v prostředí vězení má člověk celý den na přemýšlení, může si tedy více než kdy jindy uvědomovat, co pro něj jeho nejbližší znamenají a co by znamenalo, kdyby o tyto lidi přišel, což může být důvodem k zvýšené úzkosti při nedostatku informací.

zkreslení informací – u informací o dění venku může dojít k nepochopení, kterému nedáváme význam, ale člověkem ve vězení jsou tyto informace podrobně rozebírány, může v nich najít nesrovnalosti a z nich vyzozovat závěry, které neodpovídají skutečnosti

CO MUZETE UDELAT SAMI?

Pokud máte zájem obnovit, či znovu budovat vztah se svým blízkým, který je ve vězení. Uvádíme zde několik doporučení, které mohou přispět ke snížení izolovanosti od světa bez mříží.

PŘEDÁVÁNÍ CO NEJVĚTŠÍHO OBJEMU INFORMACÍ

Je dobré udržovat člověka ve vězení co nejvíce v kontaktu s vnějším světem, sdělovat mu informace o tom, co je kde nového, co se změnilo a pod. (každá drobnost je důležitá)

PRAVIDELNOST V KONTAKTECH

Je prospěšné dodržovat po celou dobu uvěznění pravidelný kontakt, posílat dopisy v pravidelných intervalech a neprodužovat je, snažit se přijet na každou návštěvu, pro člověka ve vězení to má opravdu velký význam

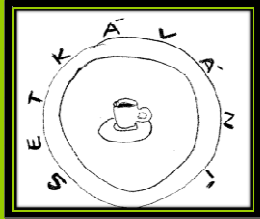
VELKÁ PRŮHLEDNOST RODINNÝCH UDÁLOSTÍ

Člověk ve vězení velice ocení informace o všech záležitostech a událostech, které se v rodině odehrávají, k dokreslení je dobré používat fotografie a pod., předcházíte tak pocitu odčizení, ztrátě v návaznosti v jednotlivých rozhovorech

ÚČAST PŘI ROZHODOVÁNÍ O VŠECH (I NEPODSTATNÝCH) ZÁLEŽITOSTECH

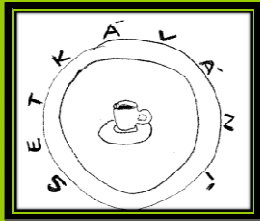
Je dobré zapojovat člověka ve vězení do všech rodinných záležitostí, dávat mu možnost rozhodnout např. o koupi nového nábytku, nevynechávat jej z rozhodování o záležitostech týkajících se dětí

RIZIKA

- Klient ve vězení se chytá každé možnosti kontaktu s rodinou
- Ohrožení kontaktu s klientem ve vězení – důvěrnost
- Snaha využívat kontakt s pracovníkem jako náhrady komunikace s rodinou
- Kdo je klientem, blízký nebo klient ve vězení

ZISKY BLÍZKÝCH

- Nejsem na světě sám se svými problémy
- Moje problémy nejsou neřešitelné
- Jsem zprostředkovaně ve styku se svým blízkým
- Mohu otevřeně mluvit o svém strachu
- Rozšíření sociální skupiny

DĚKUJI ZA POZORNOST

Sdružení Podané ruce, o.s.

Drogové služby ve vězení

Mgr. Libor Graclík